

FÖRSTAINSTANSRÄTTENS DOM
(första avdelningen i utökad sammansättning)
den 25 februari 1997^{*}

I de förenade målen T-149/94 och T-181/94,

Kernkraftwerke Lippe-Ems GmbH, bolag bildat enligt tysk rätt, Lingen, Ems (Tyskland), företrätt av advokaterna Bernd Kunth, Gerhard Wiedemann, Manfred Ungemach och Helmut Nicolaus, Düsseldorf, delgivningsadress: Alex Bonns advokatbyrå, 62, avenue Guillaume, Luxemburg,

sökande,

mot

Europeiska gemenskapernas kommission, företrädd av Jürgen Grunwald, rätts-tjänsten, i egenskap av ombud, delgivningsadress: Carlos Gómez de la Cruz, rätts-tjänsten, Centre Wagner, Kirchberg, Luxemburg,

svarande,

angående dels ett yrkande om ogiltigförklaring av kommissionens beslut 94/95/Euratom av den 4 februari 1994 om förfarandet vid tillämpningen av

^{*} Rättegångsspråk: tyska.

artikel 53 andra stycket i Euratomfördraget (EGT L 48, s. 45 [vid översättningen fanns ingen svensk version att tillgå]) och dels ett yrkande om ogiltigförklaring av kommissionens beslut 94/285/Euratom av den 21 februari 1994 om tillämpningen av artikel 53 andra stycket i Euratomfördraget (EGT L 122, s. 30, [vid översättningen fanns ingen svensk version att tillgå]) samt ett yrkande om ersättning,

meddelar

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS FÖRSTAINSTANSRÄTT
(första avdelningen i utökad sammansättning)

sammansatt av ordföranden A. Saggio samt domarna C.W. Bellamy, A. Kalogeropoulos, V. Tiili och R. M. Moura Ramos,

justitiesekreterare: byrådirektören J. Palacio González,

med hänsyn till det skriftliga förfarandet och efter det muntliga förfarandet den 18 september 1996,

följande

Dom

Faktiska omständigheter

- 1 Sökanden Kernkraftwerke Lippe-Ems GmbH (nedan kallad KLE) äger och driver ett kärnkraftverk i Niedersachsen (Tyskland). KLE har i sin sakframställning uppgett att det för en bränsleförsörjningspolitik på medellång sikt och med jämna mellanrum ingår leveransavtal som täcker dess bränslebehov för högst fem räkenskapsår.

2 I juni 1993 infortrade KLE anbud avseende leverans av naturligt uran i form av uranhexafluorid (nedan kallat UF₆). Den 10 respektive den 22 november 1993 ingick KLE ett leveransavtal med British Nuclear Fuels plc (nedan kallat BNFL) i Förenade kungariket, som var det bolag som hade kommit med det mest intressanta anbudet. Avtalet innebar att 400 ton naturligt uran i form av UF₆ skulle levereras till ett anrikningsföretag inom gemenskapens territorium senast den 31 mars 1995. Det avtalade inköpspriset var 22 USD (exklusive mervärdesskatt) per kilo. Avtalet innehöll inga uppgifter om ursprungsorten för det uran som skulle levereras, men BNFL förpliktade sig att meddela sökanden och Euratoms bränsleförsörjningsbyrå (nedan kallad byrån) namnet på ursprungslandet senast vid varje delleverans. Avtalet skulle enligt ordalydelsen av detsamma inte ha någon verkan om inte byrån gav sitt samtycke.

3 I artikel 5a d i byråns bestämmelser av den 5 maj 1960 om fastställandet av sättet för att väga efterfrågan mot tillgången på malmer, råvaror och särskilda termiskt klyvbara material (EGT 32, 1960, s. 777, nedan kallad bestämmelserna) i dess lydelse enligt byråns bestämmelser av den 15 juli 1975 (EGT L 193, s. 37 [vid översättningen fanns ingen svensk version att tillgå]) föreskrivs inom ramen för ett "förenklat förfarande" att ett leveransavtal med avseende på ingåendet av detsamma skall underställas byrån för underskrift. Enligt artikel 5a f skall byrån uttala sig inom tio arbetsdagar antingen genom att ingå avtalet eller genom att avvisa det.

4 Den 29 november 1993 mottog byrån det avtal som KLE och BNFL ämnade ingå för underskrift.

5 Genom en skrivelse dagtecknad den 10 december 1993 som mottogs den 13 december samma månad, det vill säga den sista dagen för undertecknande inom fristen på tio arbetsdagar, begärde byrån att svaranden och BNFL skulle lämna

upplysningar om varifrån det uran som var föremål för avtalet härrörde. Den 14 december 1993 informerade BNFL byrån om att det ifrågavarande uranet kom från Oberoende staters samfund (nedan kallat OSS), troligtvis Ryssland.

- 6 Genom en skrivelse av den 20 december 1993 meddelade byrån parterna att dess politik var att se till att "[Europeiska atomenergi]gemenskapens [nedan kallad gemenskapen eller Euratom] förbrukare inte blir beroende av någon särskild försörjningskälla bortom rimliga gränser och att inköp av kärnmaterial från republikerna i OSS görs till priser som överensstämmer med marknadspriserna (det vill säga som återspeglar produktionskostnaderna och är jämförbara med de priser som tillämpas i länder med marknadsekonomi)". Byrån förklarade att dess spridningspolitik syftade till att begränsa leveranserna från OSS för att täcka enskilda förbrukares behov i gemenskapen till en andel från 20 till 25 procent. Enligt byrån skulle det avtal som sökanden hade presenterat innebära en risk för att denne i en alltför hög grad skulle bli beroende av uran från OSS. Enligt byråns beräkningar skulle KLE med hänsyn till samtliga leveranser som detta mottagit under de senaste tre åren ha rätt att inhandla 45 ton naturligt uran per år med ursprung i OSS. KLE hade dock såsom byrån noterade redan införskaffat detta i sådana mängder att det avsevärt och för flera år framåt översteg en rimlig beroendenivå. Vidare återspeglade de priser som erbjudits inte de normala produktionskostnaderna och var inte jämförbara med de priser som tillämpades i länder med marknadsekonomi. Byrån ansåg det därför vara olämpligt att ingå avtalet, men ombad ändå parterna att inkomma med yttrande innan det definitiva beslutet fattades.
- 7 Den 29 december 1993 vände sig sökanden med stöd av artikel 53 andra stycket i fördraget till kommissionen under åberopande av att byrån hade underlåtit att vidta en åtgärd.
- 8 Den 6 januari 1994 delgavs sökanden byråns beslut nr 1/94 om det den 29 november 1993 presenterade leveransavtalet. Enligt beslutet hade byrån ingått avtalet mellan KLE och BNFL av den 10 respektive den 22 november 1993 varvid denna hade tillagt ett villkor enligt vilket det levererade naturliga uranet varken direkt eller indirekt fick härstamma från OSS.

- 9 Den 10 januari 1994 upplyste kommissionen sökandens ombud om att byråns beslut som meddelats sökanden den 6 januari enligt denna hade fattats inom den föreskrivna fristen, varför föremålet för det där anhängiga förfarandet hade bortfallit.
- 10 Genom skrivelse av den 20 januari 1994 kompletterade sökanden det den 29 december 1993 inledda förfarandet med avseende på det nämnda beslutet nr 1/94.
- 11 Genom en andra skrivelse av samma datum hänsköt sökanden vidare detta beslut till kommissionen med tillämpning av artikel 53 andra stycket i fördraget.
- 12 Vad beträffar det första förfarandet rörande påståendet om att byrån underlåtit att vidta en åtgärd fattade kommissionen den 4 februari 1994 beslut 94/95/Euratom om förfarandet vid tillämpningen av artikel 53 andra stycket i Euratomfördraget (EGT L 48, s. 45, nedan kallat beslut 94/95 [vid översättningen fanns ingen svensk version att tillgå]). Kommissionen avtog sökandens begäran att kommissionen bland annat skulle beordra byrån att ingå avtalet av den 10 respektive 22 november 1993, vilken sökanden grundade på påståendet att byrån inte hade uttalat sig inom den föreskrivna fristen. Enligt kommissionen förelåg det ingen underlåtenhet från byråns sida, eftersom denna hade rätt att komplettera handlingarna i ärendet och att fristen på tio arbetsdagar därför inte hade börjat löpa förrän det datum som den mottog de begärda uppgifterna, det vill säga den 14 december 1993, och inte hade löpt ut förrän den 6 januari 1994, dvs. det datum då beslut nr 1/94 hade fattats.
- 13 Vad beträffar förfarandet rörande det nämnda beslutet nr 1/94 fattade kommissionen den 21 februari 1994 beslut 94/285/Euratom om tillämpningen av artikel 53 andra stycket i Euratomfördraget (EGT L 122, s. 30, nedan kallat beslut 94/285 [vid översättningen fanns ingen svensk version att tillgå]). Kommissionen ansåg byråns beslut vara rättsenligt och avtog därför sökandens begäran.

- 14 Vid detta förhållande ansåg KLE att ifrågavarande leveransavtal inte kunde fullgöras. BNFL och KLE fullföljde därför inte avtalet.
- 15 Den 8 respektive den 14 mars 1994 ingick KLE och BNFL ett nytt leveransavtal avseende 400 ton uran i form av UF₆ till ett pris om 27 USD per kilo. Avtalet innehöll villkoret att materialet inte direkt eller indirekt fick härröra från OSS. Detta avtal ingicks av byrån den 30 mars 1994.
- 16 Genom ansökningar som inkom till förstainstansrättens kansli den 11 respektive den 27 april 1994 har sökanden i två fall väckt talan som registrerats under målnummer T-149/94 respektive T-181/94.
- 17 Genom beslut av den 23 mars 1995 har förstainstansrätten (första avdelningen i utökad sammansättning) förordnat att de båda målen skall förenas vad gäller det muntliga förfarandet och domen.
- 18 Efter referentens rapport beslutade förstainstansrätten att inleda det muntliga förfarandet utan föregående förberedande åtgärder. Svaranden har innan dagen för sammanträdet skriftligen svarat på de frågor som förstainstansrätten ställt inom ramen för sin processledning. Parterna har hållit sina slutanförenden och svarat på muntliga frågor från förstainstansrätten vid sammanträdet den 18 september 1996.

Parternas yrkanden

- 19 I mål T-149/94 har sökanden yrkat att förstainstansrätten skall

— ogiltigförklara beslut 94/95,

— förplikta kommissionen att ersätta rättegångskostnaderna inklusive kostnaderna i det föregående förfarandet.

20 I detta första mål har svaranden yrkat att förstainstansrätten skall

— ogilla talan,

— förplikta sökanden att ersätta rättegångskostnaderna.

21 I mål T-181/94 har sökanden yrkat att förstainstansrätten skall

— ogiltigförklara beslut 94/285,

— förplikta Euratom att utge ersättning till sökanden med 3 511 279,30 DM utgörande skadestånd, jämte en årlig ränta om 6 procent från den 7 april 1994,

— förplikta kommissionen att ersätta rättegångskostnaderna inklusive kostnaderna i det föregående förfarandet i den utsträckning dessa inte omfattas av yrkandet om skadestånd.

22 I detta andra mål har svaranden yrkat att förstainstansrätten skall

— ogilla yrkandet om ogiltigförklaring,

— avvisa eller, i andra hand, ogilla skadeståndsyrkandet,

— förplikta sökanden att ersätta rättegångskostnaderna.

Mål T-149/94

- 23 Till stöd för sin talan om ogiltigförklaring har sökanden åberopat fem grunder under vilka denne gör gällande att artikel 5a f i bestämmelserna, bestämmelserna i kapitel 6 i fördraget rörande försörjningen, proportionalitetsprincipen, principen om skydd för rättssäkerheten, behörighetsreglerna samt motiveringsskyldigheten har åsidosatts och att det har förekommit maktmissbruk.
- 24 Under den första och andra grunden ifrågasätts dels att byrån får begära kompletterande upplysningar och dels att den inte får fatta ett definitivt beslut innan ärendet är färdigberett, det vill säga innan det innehåller det minimum av uppgifter som krävs enligt artikel 5a c i bestämmelserna.
- 25 Dessa båda grunder bör undersökas tillsammans.

Den första och andra grunden under vilka görs gällande att artikel 5a f i bestämmelserna samt proportionalitetsprincipen och rättssäkerhetsprincipen har åsidosatts

1. Sammanfattning av parternas argumentering

- 26 Sökanden har i första hand gjort gällande att artikel 5a f i bestämmelserna inte har beaktats i det omtvistade beslutet. Enligt denna föreskrift skall byrån uttala sig

antingen genom att ingå det avtal som har underställts den eller genom att avvisa det. Detta skall ske inom tio arbetsdagar räknat från mottagandet av avtalet. Enligt sökanden skulle byrån ha fattat ett definitivt beslut senast den 13 december 1993 i stället för, såsom skedde, den 6 januari 1994, det vill säga nästan fyra veckor för sent.

- 27 Det är inte till fyllest att byrån har skickat en begäran om kompletterande upplysningar inom den föreskrivna fristen för att anses ha uttalat sig inom den sagda fristen.
- 28 Behörigheten att skönmässigt begära kompletterande upplysningar, som byrån har åberopat med stöd av artikel 5a i bestämmelserna, står i strid även med syftet med det förenklade förfarande som föreskrivs där. De krav som de avtal som skall ingås måste uppfylla är fullständigt och uttömmande fastställda i artikel 5a. I alla händelser måste byrån begära in de uppgifter som bedöms vara nödvändiga i så god tid att avtalsparterna kan inkomma med dessa inom fristen om tio arbetsdagar.
- 29 Dessutom hade byrån från den 29 november 1993 tillgång till alla uppgifter som krävs enligt artikel 5a i bestämmelserna. Sökanden konstaterar att artikel 5a c punkt 5 gör det möjligt att utelämna uppgiften om ursprungslandet för det material som skall levereras i det avtal som skall underställas byrån. Ett villkor är dock att leverantören förpliktar sig att meddela förbrukaren och byrån ursprungslandet innan leveransen. Sökanden försäkrar att detta villkor har uppfyllts i det ifrågavarande avtalet.

- 30 Sökanden har i andra hand gjort gällande att det inte var rimligt att begära kompletterande upplysningar, eftersom byrån i alla händelser inte hade undertecknat avtalet utan att utesluta möjligheten att uranet kom från OSS. Vidare gick den tidsmässiga förskjutningen av beslutsfattandet utöver vad som var nödvändigt för att komplettera handlingarna i ärendet. Sökanden klandrar kommissionen för att genom att godkänna byråns krav på kompletterande upplysningar ha påtvingat denne ett förfarande vars längd inte kunde förutses. Byrån kan inte tillåtas att förlänga fristen hur länge som helst och därigenom på ett godtyckligt sätt fördröja beslut rörande ingående av avtal. Sökanden klandrar här kommissionen för att ha åsidosatt legalitetsprincipen inom förvaltningsrätten samt rättssäkerhetsprincipen.
- 31 Svaranden har gjort gällande att ordalydelsen av artikel 5 c i bestämmelserna, som avser normala typfall endast innebär ett krav på vissa minimiuppgifter för att förfarande skall kunna tillämpas snabbt och att dessa uppgifter i vissa fall kan behöva kompletteras. I artikel 55 i fördraget tillerkänns byrån uttryckligen rätten att begära uppgifter som är nödvändiga för att den skall kunna utöva sin ensamrätt att ingå avtal om leveranser.
- 32 Den tillämpliga fristen har enligt svaranden i vart fall inte börjat löpa förrän det datum då byrån erhöll de kompletterande uppgifterna. Det torde knappast vara förenligt med rättsstatliga principer att byrån måste avstå från att begära nödvändiga kompletterande uppgifter och avvisa avtalet för att kunna hålla den ifrågakörande fristen. I vart fall utgör tiodagarsfristen inte någon absolut frist utan en administrativ frist som byrån själv har påtagit sig att följa.
- 33 Ett meddelande a posteriori om ursprungslandet kan endast godtas om leverantören inte kunde lämna denna uppgift vid tidpunkten för ingäendet av avtalet. BNFL

hade emellertid redan vid den tidpunkten kunskap om produktens ursprung, eftersom bolaget meddelade byrån denna uppgift inom en dag räknat från begäran därom och eftersom ett sådant anbud som BNFL lämnade, där ett pris och en exakt tidsplan för leverans ingick, endast kunde göras av ett företag som hade en exakt föreställning om varifrån det material som skulle levereras kom och om avtalsvillkoren i det föregående ledet.

2. Förstainstansrättens bedömning

34 I artikel 5a c i bestämmelserna föreskrivs:

”Leveransavtalen skall minst innehålla följande uppgifter:

...

5. Ursprungslandet för de material som skall levereras. Om leverantören inte kan uppge detta vid tidpunkten för avtalets ingående skall leverantören förplikta sig gentemot förbrukaren och byrån att senare skriftligen meddela vilket som är ursprungslandet för varje delleverans.

... ”

35 Det geografiska ursprunget för de material som skall levereras intar alltså en central plats bland de uppgifter som skall meddelas byrån vid tillämpningen av artikel 5a i bestämmelserna. Det är nämligen oundgängligen nödvändigt att byrån har

kännedom om det geografiska ursprunget för leveranserna för att den leveranssäkerhet som eftersträvas med den införda försörjningspolitiken skall kunna säkerställas. Detta bekräftas vid undersökningen av mål T-181/94 (se särskilt punkt 92-94 nedan).

- 36 Det framgår dessutom även klart av ordalydelsen av artikel 5a c i bestämmelserna som har citerats ovan, att uppgift om ursprungsland endast får meddelas senare för det fall att leverantören inte kunde lämna denna uppgift då avtalet ingicks.
- 37 När det gäller förhållandena i det förevarande fallet, är det klart att sökanden och dennes leverantör åtminstone underförstått har avtalat att materialen skulle komma från OSS. BNFL hade nämligen meddelat byrån det troliga ursprunget för uranet inom en dag räknat från begäran om uppgifterna. Vidare kan ett sådant anbud, som BNFL lämnade, såsom kommissionen med rätta har gjort gällande, endast ha gjorts av ett företag som hade en exakt föreställning om varifrån den produkt som skulle levereras kom och om avtalsvillkoren i det föregående ledet. Dessutom var, såsom sökanden har vidgått under sammanträdet, det pris som hade avtalats mellan parterna så lågt att varje ekonomisk aktör inom denna sektor skulle hålla det för mycket sannolikt att materialen kom från OSS. Slutligen är det rimligt att anta att en försiktig och noggrann ekonomisk aktör skaffar sig upplysningar om vilket ursprung det uran som är föremål för ett leveransavtal har.
- 38 Genom att inte ange uranets geografiska ursprung i leveransavtalet, trots att detta åtminstone underförstått hade avtalats mellan parterna, har sökanden själv gett upphov till de administrativa svårigheter som byrån mötte när den skulle uttala sig.

Under dessa omständigheter hade sökanden inte rätt att åberopa förmånen i artikel 5a f i bestämmelserna i vilken ett skyndsamt förfarande föreskrivs och enligt vilket byrån i okomplicerade fall måste uttala sig inom tio arbetsdagar.

39 Förstainstansrätten anser att byrån däremot i det förevarande fallet hade rätt att innan utgången av den i artikel 5a f i bestämmelserna föreskrivna fristen begära kompletterande uppgifter av parterna beträffande ursprunget för de material som skulle levereras för att bereda ärendet för beslut. Varken artikel 5a f i bestämmelserna eller fördraget lägger hinder i vägen för en sådan begäran som tvärtom var motiverad med hänsyn till omständigheterna i detta fall.

40 Av handlingarna i målet framgår att byrån fattade sitt beslut den 6 januari 1994, det vill säga den tionde arbetsdagen räknat från den 14 december 1993, det datum då byrån erhöll de begärda uppgifterna. En sådan frist var rimlig och innebar varken att artikel 5a f i bestämmelserna, proportionalitetsprincipen eller rättssäkerhetsprincipen åsidosatts såsom sökanden har påstått.

41 Härav följer att talan inte kan vinna bifall på den första och andra grunden.

Den tredje grunden under vilken görs gällande att reglerna om fördelning av behörighet har åsidosatts

42 Sökanden har inte utvecklat den tredje grunden under vilken denne gör gällande att reglerna om fördelning av behörighet har åsidosatts.

43 Det föreligger följaktligen ingen anledning att uttala sig om denna grund.

Den fjärde grunden under vilken görs gällande att motiveringskyldigheten har åsidosatts

1. Sammanfattning av parternas argumentering

- 44 Sökanden har gjort gällande att det omtvistade beslutet inte innehåller någon motivering till förskjutningen av den tidpunkt då den frist som gäller för byrån börjar löpa. Motiveringskyldigheten har även åsidosatts genom motsägelser och svagheter i argumentationen hos byrån och kommissionen. Kommissionen har framför allt inte klargjort varför de uppgifter som byrån hade begärt och vilka ansågs så viktiga för beslutet inte hade kunnat begäras inom den frist som föreskrivs i bestämmelserna. Vidare har kommissionen inte uttalat sig på vissa viktiga punkter som har åberopats av sökanden innan den fattade det omtvistade beslutet.
- 45 Svaranden har gjort gällande att varken byrån eller svaranden själv har låtit sökanden sväva i ovisshet rörande skälen till de ifrågavarande besluten. Den sammantagna skriftväxlingen och besluten innehåller en sammanhängande motivering ur vilken sökanden utan svårighet har kunnat härleda de väsentliga skälen till byråns och kommissionens inställning.

2. Förstainstansrättens bedömning

- 46 Enligt fast rättspraxis med avseende på EG-fördraget följer dels att det av en motivering enligt artikel 190 i fördraget klart och otvetydigt skall framgå hur den gemenskapsinstitution som gett upphov till rättsakten har resonerat, så att de berörda kan få kännedom om skälen för den vidtagna åtgärden för att kunna försvara

sina rättigheter och så att gemenskapsdomstolen ges möjlighet att utföra sin prövning, och dels att omfattningen av motiveringsskyldigheten skall bedömas i förhållande till sammanhanget (förstainstansrättens dom av den 24 april 1996 i de förenade målen T-551/93, T-231/94, T-232/94, T-233/94 och T-234/94, Industrias Pesqueras Campos m. fl. mot kommissionen, REG 1996, s. II-247, punkt 140).

- 47 Artikel 162 i Euratomfördraget rörande motiveringsskyldigheten är i huvudsak identisk med artikel 190 i EG-fördraget. Vad som gäller för tolkningen av den förra artikeln gäller för tolkningen av den senare artikeln.
- 48 I det förevarande fallet lämnade kommissionen i det tionde övervägandet följande motivering till sitt beslut 94/95:

”... Kunskapen om ursprunget är av särskilt stor betydelse i den nuvarande situationen på världsmarknaden för naturligt uran, som kännetecknas av en betydande ökning av leveranser av uran med ursprung i OSS och till priser som inte har något samband med produktionskostnaderna i en marknadsekonomi. ... [D]essa leveranser innebär en fara för den eftersträvade spridningen av försörjningskällorna och således för målet att försörjningen skall vara regelbunden och rättvis. Av dessa skäl skall byrån ... tillse att gemenskapen inte i för stor utsträckning blir beroende av en särskild försörjningskälla och att anskaffandet av nukleära material med ursprung i OSS sker till priser som ligger i linje med marknadspriserna.”

- 49 Kommissionen noterade att KLE redan tidigare hade förvärvat betydande kvantiteter av naturligt uran med ursprung i OSS och underströk sedan att ”de uppgifter

som anges i artikel 5a c i byråns bestämmelser endast utgör det minsta antal uppgifter som erfordras” och drog därav slutsatsen att ”byrån hade rätt att komplettera sitt ärende” (elfte övervägandet i beslut 94/95). Slutligen förklarade kommissionen att fristen började löpa dagen efter det datum då byrån tog emot de kompletterande uppgifterna och att den löpte ut den dag då byrån slutligen fattade sitt beslut (tolfte och trettonde övervägandena).

50 Motiveringen till beslut 94/95 visar således klart och otvetydigt hur kommissionen har resonerat.

51 Härav följer att den fjärde grunden inte kan godtas.

Den femte grunden under vilken görs gällande att det har förekommit maktmissbruk

1. Sammanfattning av parternas argumentering

52 Beträffande den grund under vilken görs gällande att det har förekommit maktmissbruk har sökanden i huvudsak åberopat att byrån och kommissionen inte hade något handlingsutrymme för skönsmässig bedömning, utan var skyldiga att ingå det avtal som hade underställts dem inom ramen för det förenklade förfarandet enligt artikel 5a i bestämmelserna.

2. Förstainstansrättens bedömning

53 Begreppet maktmissbruk har en bestämd räckvidd inom gemenskapsrätten och avser det fallet att en förvaltningsmyndighet använder sin behörighet för ett annat

ändamål än det som ligger till grund för behörigheten. Det är i detta hänseende fast rättspraxis att ett beslut är ett uttryck för maktmissbruk endast om det på grundval av objektiva, relevanta och överensstämmande indicier framgår att beslutet har fattats för att uppnå andra syften än de angivna (den ovan angivna domen i de förenade målen *Industrias Pesqueras Campos m. fl. mot kommissionen*, REG 1996, s. II-247, punkt 168).

- 54 Sökanden har på intet sätt visat att byrån och kommissionen har strävat mot något annat mål än att genomföra försörjningspolitiken.
- 55 Därför kan inte heller den femte grunden godtas.
- 56 Av alla de skäl som angetts ovan skall talan i mål T-149/94 ogillas.

Mål T-181/94

Yrkandet om ogiltigförklaring

- 57 Till stöd för sin talan om ogiltigförklaring har sökanden åberopat fem grunder under vilka denne gör gällande att artikel 5a i bestämmelserna, föreskrifterna i kapitel 6 i fördraget som handlar om försörjning, de allmänna principerna i gemenskapsrätten, reglerna om fördelning av behörighet och motiveringsskyldigheten har åsidosatts samt att det har förekommit maktmissbruk.

1. Den första grunden under vilken görs gällande att artikel 5a i bestämmelserna och föreskrifterna i kapitel 6 i fördraget som handlar om försörjning har åsidosatts

- 58 Den första grunden sönderfaller i fyra delar vilka nedan kommer att undersökas i tur och ordning.
- 59 Både den första delen av den första grunden under vilken görs gällande att byråns skyldighet att ingå avtalet i enlighet med artikel 5a i bestämmelserna har åsidosatts och den andra delen av den första grunden vilken går ut på att försörjningspolitiken såsom denna har bestämts och tillämpats i det förevarande fallet innebär ett åsidosättande av artikel 61 första stycket, artikel 60 och artikel 65 första stycket samt artikel 52.2 och artikel 64 i fördraget innebär ett ifrågasättande av möjligheten att avvika från samspelet mellan tillgång och efterfrågan vid utövandet av ensamrätten att ingå avtal om leverans av uran.
- 60 De bör följaktligen behandlas tillsammans.

Den första och andra delen av den första grunden under vilka görs gällande att byråns skyldighet att ingå avtalet i enlighet med artikel 5a i bestämmelserna har åsidosatts respektive att det har skett ett åsidosättande av artikel 61 första stycket, artikel 60 och artikel 65 första stycket samt artikel 52.2 och artikel 64 i fördraget

— Sammanfattning av parternas argumentering

- 61 Sökanden har gjort gällande att byrån måste respektera principen om marknads ekonomi i sin maktutövning. Sökanden har pekat på att generaladvokaten Roemer i sitt förslag till avgörande i mål 7/71, kommissionen mot Frankrike, vilket domstolen avgjorde genom dom av den 14 december 1971 (Rec. 1971, s. 1003, 1032) har

förklarar att försörjningsordningen utgör en kompromiss mellan tendenser till planekonomi och vissa tendenser som var välvilligt inställda till marknadsekonomin. Sökanden har även understrukt att principen om balansering mellan tillgång och efterfrågan till följd av artikel 60 och artikel 65 i fördraget är tillämplig oberoende av uranets ursprung.

- 62 När det gäller en marknad där tillgången är större än efterfrågan och där följaktligen köparna dominerar, skulle balanseringsförfarandet i den i artikel 60 föreskrivna formen bli alltför komplicerat, vilket förklarar varför det förenklade förfarandet i artikel 5a i bestämmelserna har antagits. Kommissionen har förbisett den senare föreskriftens plats i systematiken i det kapitel i fördraget som handlar om försörjning. Syftet med detta förenklade förfarande, nämligen upprätthållandet av direkta kontakter mellan förbrukare och producenter, skulle förlora hela sin mening om byrån hade rätt att vägra att ingå de avtal som har underställts denna för underskrift i enlighet med bestämmelserna.
- 63 Byrån har följaktligen inte något som helst bedömningsutrymme inom ramen för detta förfarande. En vägran att ingå avtal kan endast komma i fråga med avseende på allmänna villkor som anges i bestämmelserna. Byråns behörighet är nämligen begränsad till dels att bevaka marknadssituationen såsom beskrivs i det tredje övervägandet till byråns ovan nämnda bestämmelser av den 15 juli 1975 genom vilken artikel 5a infördes i bestämmelserna av den 5 maj 1960 och dels att kontrollera att parterna har iakttagit sin informationsskyldighet enligt denna artikel. Genom att förse avtalet med ett inskränkande villkor trots att detta överensstämde med bestämmelserna har byrån överskridit sin behörighet, vilket kommissionen borde ha uppmärksammat.
- 64 Sökanden har tillagt att byrån inte har något stöd i reglerna i fördraget att upprätta och tillämpa en spridningspolitik avseende försörjningskällorna, att fastställa kvoter och på så sätt begränsa friheten att välja vilket ursprung uranet skall ha.

- 65 Överskottet på tillgången av naturligt uran på marknaden beror inte bara på staterna i det forna Sovjetunionen, utan också på att betydande uranlager har förts ut på marknaden i västvärlden. Sökanden anser det vara uppenbart att den faktiska produktionen från gruvor där kostnaderna för utvinningen är betydande minskar vid ett tillgångsoverskott. Denna situation svarar emellertid inte mot ett "strukturunderskott", eftersom man såsom ett kriterium även bör ta hänsyn till, inte den faktiska produktionen som inte utgör mer än en ögonblicksbild, utan den tillgängliga produktionskapaciteten. Produktionen kan ökas totalt så att "strukturunderskottet" reduceras till noll. Det anseliga prisfallet under perioder som präglas av ett tillgångsoverskott karaktäriserar en marknad som reagerar på ett känsligt sätt.
- 66 Enligt artikel 61 första stycket i fördraget skall byrån effektuera samtliga beställningar i enlighet med vad som följer av balanseringen mellan tillgång och efterfrågan såsom föreskrivs i artikel 60 och artikel 65 första stycket, om inte rättsliga eller faktiska hinder föreligger. Denna sista inskränkning som har undantagskaraktär skall följaktligen tolkas strikt. Kommissionen har gjort en felaktig rättslig bedömning när den med hänvisning till dess försörjningspolitik bekräftade att det förelåg ett rättsligt hinder utan att ha kontrollerat att det med hänsyn till förhållandena i det förevarande fallet verkligen förelåg ett hinder i den mening som avses i artikel 61 första stycket i fördraget.
- 67 Ursprungsarten för det uran som skall levereras utgör inte något rättsligt eller faktiskt hinder i den mening som avses i artikel 61 första stycket i fördraget. Endast undantaget i artikel 65 andra stycket i fördraget ger byrån rätt att bestämma ursprungsarten för det uran som skall levereras. Enligt denna föreskrift får byrån bestämma ursprunget, om förbrukarna tillförsäkras villkor som är minst lika förmånliga som de angivna i beställningen. Byrån har emellertid inte erbjudit sökanden ett avtal som är lika förmånligt som det omtvistade avtalet.

68 Sökanden har vidare gjort gällande att byrån inte har rätt att ingripa i prisbildningen. Enligt artikel 67 i fördraget är det endast möjligt att bestrida giltigheten av det överenskomna priset under det förenklade förfarandet under de i fördraget angivna förutsättningarna. Undantag finns i artikel 68 och artikel 69 i fördraget. Det är emellertid inte nödvändigt att undersöka om alla förutsättningar för tillämpning av artikel 68 första stycket — som handlar om prissättning som syftar till att tillförsäkra vissa förbrukare en privilegierad ställning — föreligger, eftersom byrån under alla förhållanden inte har någon behörighet att vägra att ingå avtalet med stöd av artikel 68. Enligt andra och tredje stycket i denna artikel har byrån på sin höjd möjlighet att meddela kommissionen att en sådan prissättning föreligger. Det är dock endast kommissionen som har rätt att ingripa. Enligt artikel 69 i fördraget är det endast rådet som har rätt att fastställa priser.

69 Enligt sökanden kan det den 18 december 1989 undertecknade handelsavtalet som har återopats av svaranden och som ingåtts genom kommissionens beslut 90/117/Euratom av den 27 februari 1990 om slutandet på Europeiska atomenergigemenskapens vägnar av avtalet mellan Europeiska ekonomiska gemenskapen och Europeiska atomenergigemenskapen och Sovjetunionen om handel och kommersiellt och ekonomiskt samarbete (EGT L 68, s. 2, nedan kallat handelsavtalet) inte motivera ett ingripande i prisbildningen. För det första är artikel 14 i handelsavtalet inte direkt tillämplig, eftersom den inte är tillräckligt klar och bestämd och ger gemenskapsinstitutionerna ett utrymme för skönsmässig bedömning. Vidare är det inte fråga om något undantag som anges i fördraget i den mening som avses i artikel 67 i fördraget enligt vilket ett ingripande beträffande priserna vore tillåtet. Dessutom tillåter artikel 14 i handelsavtalet inte att det fastställs minimipriser ens inom ramen för artikel 64 i fördraget i vilken föreskrivs att byrån i förekommande fall skall handla inom ramen för avtal mellan gemenskapen och ett tredje land, eftersom man i så fall måste kringgå rådets ensamrätt att fastställa priser enligt artikel 69 första stycket i fördraget. Byrån kan således inte stödja sig på denna föreskrift för att förvägra ett anbud med priser som efter vad som uppgetts inte är knutna till marknadspriserna, såvida den inte har befogenhet att göra detta enligt fördragets behörighetssystem. Detta skulle emellertid inte vara fallet här.

- 70 I det förevarande fallet var priset på koncentratet av naturligt uran (nedan kallat U_3O_8) 20,86 USD per kilo — eller 8,02 USD per pund — med hänsyn tagen till ränta och omräkningskostnader. Detta pris var jämförbart med de rena produktionskostnaderna för de mest effektiva västerländska urangruvorna. Det låg mellan det vid en viss tidpunkt fastställda marknadspriset för uran från OSS och motsvarande pris för uran som inte kommer från OSS.
- 71 Sökanden har ifrågasatt kommissionens konstaterande att en tillåtelse för sökanden att på nytt göra inköp av uran med ursprung i OSS hade tillförsäkrat denne en privilegierad ställning, vilket hade utgjort ett rättsligt hinder i den mening som avses i artikel 61 första stycket i fördraget. Med hänsyn till den frihet som tillerkänts förbrukarna att förhandla om leveransavtalen med en producent som de själva har valt samt överskottet på tillgången av uran, har möjligheten att få tillträde till resurserna varit densamma för alla förbrukare.
- 72 Svaranden har invänt att föreskrifterna i fördraget alltid har företräde framför bestämmelserna. Svaranden har påpekat att domstolen i domen i det ovan nämnda målet mellan kommissionen och Frankrike (punkt 43) har godtagit att "den omständigheten att förhållandena på marknaden vid en bestämd tidpunkt gjorde att utnyttjandet av de i fördraget föreskrivna försörjningsmekanismerna möjligtvis inte framstod som särskilt nödvändiga, är inte tillräckligt för att beröva dessa föreskrifter sin tvingande karaktär". Svaranden har understrukit att den ensamrätt att ingå avtal som har tillerkänts byrån enligt artikel 52.2 b i fördraget innefattar rätten att vägra att ingå avtal. Rätten att vägra att ingå avtal omfattar, såsom en mindre långtgående åtgärd, befogenheten att godkänna att avtalet ingås under förutsättning av att särskilda villkor uppfylls.
- 73 Innan artikel 65 första stycket i fördraget — som hänvisar till det i artikel 60 i fördraget föreskrivna förfarandet för balansering mellan tillgång och efterfrågan — tillämpas, bör det kontrolleras att det inte föreligger några rättsliga hinder mot att effektuera beställningarna i den mening som avses i artikel 61 första stycket i

fördraget. En sådan undersökning finns i det tjugoförsta övervägandet till beslut 94/285. Artikel 61 första stycket är vidare ingen undantagsbestämmelse utan innebär en skyldighet för byrån att undersöka varje beställning och att kontrollera om det föreligger rättsliga eller faktiska hinder mot att effektuera densamma.

- 74 För det första har kommissionen fäst uppmärksamheten på den spridningspolitik rörande försörjningskällor utanför gemenskapen inom energisektorn som kommit till uttryck i rådets resolution 86/C 241/01 av den 16 september 1986 om nya energipolitiska mål för gemenskapen till år 1995 och konvergensen mellan medlemsstaternas politik (EGT C 241, s. 1, nedan kallat rådets resolution [vid översättningen fanns ingen svensk version att tillgå]).
- 75 Kommissionen har visat på den snabba ökningen av leveransvolymerna från OSS som har inträtt sedan år 1990 (1989: 0 ton, 1990: 600 ton, 1991: 2 100 ton, 1992: 3 100 ton).
- 76 Kommissionen har även påpekat att priset på kärnmaterial från OSS var extremt lågt ända till de senaste händelserna som uppkom efter omständigheterna i det förevarande fallet.
- 77 Med hänsyn till utvecklingen av exporten från OSS finns det anledning att tillämpa en rimlig grad av beroende avseende leveranser med detta ursprung. Denna grad bör bestämmas bland annat med hänsyn till den långsiktiga produktionskapaciteten som finns i OSS. Då denna utgör ungefär 25 procent av världsproduktionen av uran, har byrån satt denna andel som högsta gräns för ett rimligt beroende i förhållande till leveranser från OSS.

- 78 För det andra har kommissionen gjort gällande att ett avtal som har slutits enligt artikel 64 eller artikel 101 andra stycket i fördraget kan ge upphov till ett hinder i den mening som avses i artikel 61 första stycket i fördraget. Kommissionen har i det förevarande fallet tagit hänsyn till handelsavtalet som grundar sig på artikel 101 andra stycket i fördraget.
- 79 Kommissionen har påpekat att det i artikel 6 i handelsavtalet sägs att "såvida något annat inte har bestämts i detta avtal, skall samhandeln och annat kommersiellt samarbete mellan avtalsparterna ske i enlighet med de bestämmelser som gäller för parterna" och i artikel 14 i samma avtal att "varuutbytet mellan avtalsparterna skall ske till priser som motsvarar marknadspriserna". Kommissionen har dragit slutsatsen att det enligt artikel 64 i fördraget jämförd med de båda ovan nämnda bestämmelserna ankommer på byrån att säkerställa att leveranserna till gemenskapen av kärnmaterial från OSS sker till priser som är knutna till marknadspriserna. I handelsavtalet fastställs inga importkvoter. Det syftar emellertid till att främja marknadsekonomiska principer i OSS samt en harmonisk utveckling och spridning av utbytet inom kärnenergiområdet.
- 80 För det tredje har svaranden hävdat att artikel 65 andra stycket i fördraget inte är tillämplig i det förevarande fallet, eftersom byrån inte har bestämt någon som helst ursprungsort för leveranserna.
- 81 Svaranden har beträffande det argumentet som grundar sig på föreskrifterna i fördraget rörande priser invänt att artikel 67 i fördraget avser normalfallet för prisbildning. Det är emellertid ingalunda förbjudet för gemenskapen att försvara sig mot leveranser till vrakpriser från tredje land bland annat genom att ingå folkrättsliga avtal. Förbudet mot diskriminerande prissättning som anges i artikel 68 avser uteslutande gemenskapsproducenter som är de enda aktörer som riskerar att åläggas rättsliga skyldigheter enligt artikel 67 i fördraget.

- 82 Vad gäller prisnivån anser svaranden att 22 USD per kilo UF_6 -uran är ett exceptionellt lågt pris. Efter avdrag för omräkningskostnader uppgick priset endast till 18 USD per kilo — eller 6,93 USD per pund — U_3O_8 .
- 83 Svaranden har gjort gällande att avtal om kvantiteter till mycket låga priser hade kunnat ingås i förbrukarnas intresse. Denne har förklarat att förbrukarna vanligtvis täcker sina grundbehov inom ramen för fleråriga avtal, men att de också kan täcka sina punktvisa behov med upp till omkring 10 procent av sitt årsbehov på punktmarknaden. Svaranden har emellertid täckt mer än 150 procent av sitt årsbehov genom inköp av material från OSS på punktmarknaden.
- 84 Ett åsidosättande av gemenskapens försörjningspolitik till förmån för enskilda förbrukare skulle ge dessa förbrukare en privilegierad ställning i den mening som avses i artikel 52.2 a i fördraget, eftersom de skulle erhålla oacceptabla pris- och konkurrensförmåner i förhållande till sina konkurrenter.

— Förstainstansrättens bedömning

- 85 Det är således viktigt att undersöka försörjningsordningen enligt kapitel 6 i fördraget mot bakgrund av gemenskapens målsättning. I det avseendet framgår det av fördragets uppbyggnad att byråns uppdrag består i att säkerställa ett av de väsentliga mål som angetts för gemenskapen i fördraget, i artikel 2 d, nämligen en säkrad försörjning enligt principen om lika tillgång till resurserna, vilken fastställs i artikel 52.1 i fördraget. Detta följer tydligt av artikel 52.2 b i fördraget där detta specialiserade organ uttryckligen upprättas för detta syfte, och där det i princip tillerkänns exklusiva rättigheter i avsikt att tillförsäkra samtliga förbrukare inom gemenskapen en regelbunden och rättvis försörjning av kärnmaterial såväl från gemenskapen

som från tredje land. Enligt denna bestämmelse skall försörjningsordningen verkställas av byrån som för att fullgöra sin uppgift har ensamrätt att ingå avtal om leverans av dessa varor från länder inom eller utom gemenskapen (se förstainstansrättens dom av den 15 september 1995 i de förenade målen T-458/93 och T-523/93, ENU mot kommissionen, REG 1995, s. II-2459, punkt 57).

- 86 I synnerhet medför inte det förenklade förfarande som införts genom artikel 5a i bestämmelserna att byrån fråntas sin ensamrätt (den ovan nämnda domen i de förenade målen ENU mot kommissionen, punkt 73). Även inom ramen för det förenklade förfarandet har byrån rätt att vägra att ingå ett avtal som kan skada förverkligandet av fördragets målsättning.
- 87 Vidare skall principen om balansering mellan tillgång och efterfrågan som regel respekteras när byrån utövar sin ensamrätt att ingå leveransavtal. Denna skyldighet följer bland annat av bestämmelserna i artikel 60 och artikel 65 första stycket i fördraget rörande tillvägagångssättet för balanseringen, av artikel 67 i fördraget, enligt vilken priserna skall bestämmas genom balanseringen, samt av artikel 65 andra stycket i vilken föreskrivs att om byrån bestämmer ursprungsorten för leveranser från länder utanför gemenskapen, så är den skyldig att tillförsäkra förbrukarna villkor som är minst lika förmånliga som de angivna i beställningen.
- 88 I fördraget föreskrivs emellertid ett noga angivet undantag från lagen om tillgång och efterfrågan. Enligt artikel 61 första stycket i fördraget skall byrån effektuera samtliga beställningar, "om inte rättsliga eller faktiska hinder föreligger mot det". Byrån skall således såsom svaranden med rätta har hävdad i varje enskilt fall kontrollera om det finns några rättsliga eller faktiska hinder mot att effektuera beställningen.

- 89 I det förevarande fallet har svaranden åberopat tre sådana hinder, nämligen, för det första, det hinder som de villkor som uppställts i spridningspolitiken beträffande försörjningskällor utanför gemenskapen resulterar i, för det andra, det hinder som rör prisnivån till följd av handelsavtalet och, för det tredje, det hinder som följer av skyldigheten att säkerställa en lika tillgång till resurserna.
- 90 I detta hänseende bör inledningsvis erinras om att byrån beträffande beslut i frågor som rör ekonomisk politik jämte handels- och kärnkraftspolitik, har ett omfattande handlingsutrymme inom ramen för utövandet av sin behörighet. Under dessa förhållanden skall förstainstansrättens kontroll under alla omständigheter begränsa sig till uppenbara bedömningsfel eller till maktmissbruk (den ovan nämnda domen i de förenade målen ENU mot kommissionen, punkt 67).
- 91 Beträffande det första hindret har kommissionen bedömt att de i OSS erbjudna priserna är så låga att förbrukarna i gemenskapen lockas att täcka största möjliga andel av sina behov genom kärnmaterial från OSS. Kommissionen har gjort gällande att om en obegränsad import från OSS vore tillåten, så skulle företagen i gemenskapen bli beroende av denna försörjningskälla. Olägenheterna av detta skulle vara dubbla. För det första skulle det föreligga en risk för att de alternativa källorna skulle försvinna. Kommissionen har påmint om att rådet har stadfäst en spridningspolitik i sitt beslut av den 16 september 1986. Även risken för att en massiv import av kärnmaterial från OSS till avsevärt lägre priser än de västerländska skulle äventyra säkerheten för försörjningen i gemenskapen, skulle utgöra ett hinder i den mening som avses i artikel 61 första stycket i fördraget.
- 92 Förstainstansrätten anser att byrån har rätt att motsätta sig import av kärnmaterial om denna import skulle kunna undergräva förverkligandet av fördragets målsättning, i synnerhet genom sin inverkan på försörjningskällorna. En sådan risk skulle kunna anses vara ett rättsligt hinder mot att effektuera en beställning enligt

artikel 61 första stycket i fördraget (den ovan nämnda domen i de förenade målen ENU mot kommissionen, punkt 64). För att säkerställa den geografiska spridningen bland försörjningskällorna utanför gemenskapen har byrån med andra ord rätt att — genom att använda sin ensamrätt att ingå avtal om leverans av malmer och andra kärnbränslen för att säkerställa försörjningen enligt principen om lika tillgång till resurserna, i överensstämmelse med det uppdrag som anförtrots den enligt fördraget — efter eget skön motsätta sig viss import av uran som skulle innebära ett hot mot denna spridning (den ovan nämnda domen i de förenade målen ENU mot kommissionen, punkt 68).

- 93 Vad gäller den eventuella förevaron av en fara för säkerheten för försörjningen i gemenskapen har det i nu förevarande mål inte ifrågasatts att volymen av leveranserna från OSS till gemenskapen har ökat avsevärt sedan år 1990. Svaranden har gjort gällande ett strukturunderskott beträffande världsproduktionen i förhållande till användningen av uran, vilket sökanden har bestritt. Enligt ett diagram avseende produktionen och förbrukningen av naturligt uran i västvärlden från år 1994 till år 2004 som åberopats av sökanden kommer den nominella produktionskapaciteten att överstiga efterfrågan år 2000. Det bör emellertid noteras att diagrammet visar att efterfrågan hela tiden överstiger produktionen mellan år 1994 och år 2000.
- 94 Vid den tidpunkt då kommissionen fattade beslut 94/285 var det under dessa omständigheter inte uteslutet att säkerställandet av en regelbunden och rättvis försörjning i enlighet med artikel 2 d i fördraget skulle äventyras om importen av kärnmaterial från OSS tilläts att fortgå i obegränsade mängder och under en period ersätta leveranser med annat ursprung utan att fortlöpande leveranser på lång sikt kunde garanteras.
- 95 Det kan således konstateras att det första rättsliga hinder som kommissionen har åberopat verkligen har förelegat.

- 96 Beträffande det andra hindret har kommissionen gjort gällande att syftet med det försörjningssystem som har införts genom fördraget är att importen av kärnmaterial till gemenskapen skall ske till priser som är knutna till marknadspriset. En sådan princip har bland annat godkänts i artikel 14 i handelsavtalet såsom tillämplig i förbindelserna mellan gemenskapen och Sovjetunionen och därefter i förhållande till staterna i OSS.
- 97 Domstolen har såsom svaranden anmärkt fastslagit att en internationell konvention som har ingåtts av gemenskapen kan ge upphov till rättigheter och skyldigheter för företag.
- 98 Domstolen uttalade sig i dessa ordalag beträffande konventionen om fysiskt skydd av kärnmaterial, kärnenergianläggningar och kärnmaterialtransporter (avgörande av den 14 november 1978, 1/78, Rec. 1978, s. 2151, punkt 36):

”De funktioner som gemenskapen skall fullgöra kommer huvudsakligen att vara förknippade med försörjningsordningen och förvaltningen av den gemensamma marknaden på kärnenergiområdet ... De relevanta bestämmelserna i fördraget kommer tillsammans med bestämmelserna i konventionen — som efter det att den ingåtts av gemenskapen kommer att utgöra en integrerad del av gemenskapsrätten — att utgöra en tillräcklig rättsgrund för nödvändiga genomförandeåtgärder.”

- 99 På samma sätt utgör handelsavtalet en del av gemenskapsrätten. Dessutom är byrån enligt artikel 64 i fördraget skyldig att i förekommande fall handla inom ramen för avtal mellan gemenskapen och tredje land.
- 100 För att få reda på om byrån och kommissionen i detta fall har tillämpat artikel 14 i handelsavtalet på ett riktigt sätt bör emellertid de tillgängliga prisuppgifterna undersökas. Enligt en tabell som finns som en bilaga till byråns årsrapport för år

1993 har från och med år 1990 till och med år 1993 det genomsnittliga priset på fleråriga leveranser på lång sikt varierat mellan 29,39 och 21,17 USD per pund U_3O_8 och för leveranser på punktmarknader mellan 9,68 och 9,05 USD per pund U_3O_8 . Enligt sökanden var det reella priset i dennes avtal 8,02 USD per pund U_3O_8 och enligt svaranden uppgick detta endast till 6,93 USD per pund U_3O_8 . Med hänsyn till den omständigheten att sökanden på en skriftlig fråga från förstainstansrätten uppgett sig ha velat täcka, inte sina punktvisa behov, utan sina grundbehov för en period om femton månader genom det ifrågavarande leveransavtalet överensstämde avtalet, som ingåtts till ett pris som till och med låg under det genomsnittliga priset som tillämpas på punktmarknaderna, inte med den regel enligt vilken leveranserna skall ske till priser som är knutna till marknadspriserna.

- 101 Vid detta förhållande är det visat att det har förelegat ett andra rättsligt hinder i den mening som avses i artikel 61 första stycket i fördraget.
- 102 Beträffande det tredje hindret för ingående av avtalet som följer av skyldigheten att säkerställa en lika tillgång till resurserna och att förhindra att en förbrukare får en privilegierad ställning i förhållande till sina konkurrenter, måste, om importen skall begränsas, tillämpningen av en rimlig beroendetröskel som med hänsyn till situationen på marknaden fastställs till ett visst högsta procenttal av enskilda förbrukares konsumtion anses vara motiverad för att säkerställa en lika tillgång till resurserna i enlighet med artikel 52.1 i fördraget.
- 103 Byrån har inom gränserna för sin vidsträckt befogenhet att företa en skönsmässig bedömning fastställt den rimliga graden av beroende till högst 25 procent med hänsyn till bland annat den produktionskapacitet på lång sikt som finns i OSS och den omständigheten att denna utgör omkring 25 procent av produktionen i världen.
- 104 I det förevarande målet är det ostridigt att sökanden redan hade köpt uran från OSS i sådana kvantiteter att denna gräns hade överskridits.

105 Kommissionen har således med all rätt konstaterat att det förelåg ett rättsligt hinder i detta hänseende i den mening som avses i artikel 61 första stycket i fördraget.

106 Det bör tilläggas att de särskilda föreskrifterna i fördraget rörande priser, det vill säga artikel 67-69, i motsats till vad sökanden har påstått, inte kan tolkas på så sätt att de skulle hindra en tillämpning av artikel 61 första stycket i fördraget av det skälet att byrån eller kommissionen endast skulle få ingripa mot avtalade priser inom ramen för det förenklade förfarandet om sådana förutsättningar som föreskrivs i artiklarna 68 och 69 möter. Syftet med artikel 61 är nämligen just att göra det möjligt för byrån att vägra att effektuera en beställning så snart det föreligger ett rättsligt eller faktiskt hinder, av vilket slag det vara månde, mot detta genom att i förekommande fall avvika från principen om balansering mellan tillgång och efterfrågan som särskilt är tillämplig vad gäller priser i enlighet med artikel 67. Dessutom har byrån ingalunda, såsom sökanden har hävdad, fastställt priset genom att tillägga ett villkor beträffande ursprunget för det material som skulle levereras.

107 Av alla de skäl som har angetts ovan följer att byrån varken har gjort en felaktig rättslig bedömning eller en uppenbart oriktig bedömning genom att vägra att ingå det ifrågavarande leveransavtalet utan förbehåll och genom att tillägga ett villkor om att uranet inte fick komma från OSS.

108 Kommissionens beslut genom vilket byråns beslut fastställs kan således inte anses vara behäftat med något fel.

109 Således föreligger det inte något stöd för den första och andra delen av den första grunden. Vad sökanden åberopar i dessa delar kan därför inte leda till att talan vinner bifall.

Den tredje delen av den första grunden under vilken görs gällande att byrån har handlat i strid med ändamålet med artikel 1 i fördraget

— Sammanfattning av parternas argumentering

- 110 Sökanden anser att beslut 94/285 står i strid med gemenskapens uppgift som enligt artikel 1 andra stycket i fördraget är att "genom att skapa de förutsättningar som behövs för en snabb organisation och tillväxt av kärnenergiindustrierna, bidra till en höjning av levnadsstandarden i medlemsstaterna och till utvecklingen av förbindelserna med övriga länder". Kommissionen och byrån har enbart inriktat sig på producenternas intressen och har i realiteten inte tagit hänsyn till förbrukarnas intressen. Dessutom skyddar byråns politik endast i ringa omfattning de producenter som finns inom gemenskapen och som endast täcker 20 procent av gemenskapens behov av uran och gynnar producenter i vissa tredje länder.
- 111 Svaranden har hävdad att om alla förbrukare av naturligt uran huvudsakligen eller helt och hållet skulle göra sina inköp av uran i OSS, så skulle gemenskapsproduktionen av naturligt uran försvinna på några år på grund av bristande efterfrågan, vilket skulle strida mot gemenskapens intressen. För övrigt skulle import till priser som inte är knutna till marknadspriserna orsaka skada inte enbart för de industrieföretag som producerar UF₆ i gemenskapen, utan även för alla företag vars verksamhet befinner sig i det produktionsled som föregår denna tillverkning.
- 112 Dessutom kan kommissionen enligt svaranden inte tillåta sig att till förfång för alla andra länder kortsiktigt ge vissa tredje länder en privilegierad ställning vad beträffar tillträdet till gemenskapsmarknaden, vilket skulle göra det möjligt för dessa tredje länder att skaffa sig en dominerande ställning och att konkurrera ut gamla handelspartner däribland utvecklingsländer. På samma sätt måste gemenskapen bekämpa de faror som är resultatet av det faktum att efterfrågan vida överstiger produktionskapaciteten ur strukturell synvinkel.

— Förstainstansrättens bedömning

- 113 Byrån skall söka trygga en säker försörjning och säkerställa fortlöpande leveranser till förbrukarna i gemenskapen. Det ligger särskilt i kärnindustrins intresse i gemenskapen att en enskild leveranskälla inte blir för dominerande i förhållande till andra källor. Det ligger även i gemenskapens intresse som helhet betraktad och överensstämmer med målet att utveckla förbindelserna med övriga länder att importen sker till priser som är knutna till marknadspriserna såsom bland annat framgår av artikel 14 i handelsavtalet. Såsom förstainstansrätten redan har fastslagit ovan, motsvarar beslut 94/285 de krav som följer av försörjningspolitiken. Beslutet strider följaktligen inte mot gemenskapens uppgift.
- 114 Således föreligger det inte något stöd för den tredje delen av den första grunden. Vad sökanden åberopat i denna del kan därför inte leda till att talan vinner bifall.

Den fjärde delen av den första grunden under vilken görs gällande att det har skett ett brott mot reglerna för hur den gemensamma marknaden för naturligt uran skall fungera, särskilt mot artikel 2 g och artikel 92 och följande artiklar i fördraget

— Sammanfattning av parternas argumentering

- 115 Sökanden har hävdat att de ekonomiska aktörerna så långt det bara är möjligt och på grund av de marknadsekonomiska idéer som ligger bakom det kapitel i fördraget som handlar om försörjningen, skall garanteras friheten att göra sina inköp hos en leverantör i en annan medlemsstat som de själva har valt. Denna frihet skyddas genom artikel 2 g och artikel 92 och följande artiklar i fördraget. Med hänsyn till att det ifrågavarande leveransavtalet var av en rent inomgemenskaplig natur har det i det förevarande fallet skett en kränkning av denna frihet.

116 Svaranden anser att sökandens resonemang även i detta avseende saknar stöd.

— Förstainstansrättens bedömning

117 Ett företags frihet att göra sina inköp hos en leverantör i en annan medlemsstat som det själv har valt måste ske inom de gränser som har fastställts genom fördraget och för vilka har redogjorts ovan. I det förevarande fallet föreligger vissa rättsliga hinder mot sökandens avtal vilka i enlighet med artikel 61 första stycket i fördraget begränsar denna frihet. Även om det är riktigt att sökandens leverantör var ett bolag som är etablerat i gemenskapen, så spelade detta endast rollen av förmedlare, eftersom det material som skulle levereras kom från OSS.

118 Vid detta förhållande kan inte heller den fjärde delen av den första grunden godtas.

2. Den andra grunden under vilken görs gällande att rättssäkerhetsprincipen samt likhets-och proportionalitetsprinciperna har åsidosatts

Sammanfattning av parternas argumentering

119 Sökanden har för det första åberopat att rättssäkerhetsprincipen har åsidosatts. Byrån har inte uppvisat någon öppenhet och inte lämnat upplysning om sina beslutskriterier förrän inom ramen för förevarande tvist. Byrån har inte handlat i överensstämmelse med gällande rätt, eftersom den inte har handlat i enlighet med några bestämmelser eller kriterier som det varit möjligt att ta del av.

- 120 Sökanden har därefter åberopat att det har skett ett åsidosättande av likhetsprincipen enligt de bedömningskriterier som har antagits av byrån och av kommissionen. Sökanden har understrukt att säkerheten i försörjningen måste bedömas med hänsyn till den situation som den slutlige förbrukaren av varje energikälla befinner sig i. För sin elförsörjning är den slutlige förbrukaren inte beroende av sökanden. Elproduktionen i Tyskland är nämligen inte beroende av kärnenergi annat än i begränsad omfattning. För en kund som gör sina inköp hos sökanden spelar säkerheten i försörjningen med naturligt uran en mindre viktig roll än för en kund hos ett företag som säkerställer större delen av elförsörjningen i ett land med hjälp av kärnenergi.
- 121 Sökanden har slutligen åberopat att proportionalitetsprincipen har åsidosatts. Enligt sökanden kan spridningsmålet även uppnås med hjälp av artikel 65 andra stycket i fördraget, samtidigt som konkurrensen på gemenskapsmarknaden upprätthålls. Vidare föreskrivs i artikel 70 och artikel 72 i fördraget behörighetsregler som inte drabbar gemenskapsförbrukarnas rättigheter och som tillåter kommissionen och rådet att sträva mot de av byråns mål som de anser vara riktiga.
- 122 Svaranden har bestritt anklagelsen om bristande öppenhet. Sökanden hade bort känna till alla de väsentliga villkoren för spridningspolitiken för försörjningen.
- 123 Svaranden anser inte att det finns något stöd för den andra anklagelsen enligt vilken likhetsprincipen skulle ha åsidosatts. Oberoende av vilken andel kärnkraftsproducerad elektricitet har i försörjningen på ett nationellt plan, handlar det dessutom i det förevarande fallet om sökandens förhållningssätt som, om det skulle utgöra en allmän regel, skulle hota gemenskapsproducenterna av naturligt uran och genom en ohållbar stegring av beroendet i förhållande till OSS-staterna på medellång eller lång sikt äventyra säkerheten för försörjningen av hela gemenskapen inom kärnenergiområdet.

- 124 Svaranden anser sig inte heller ha åsidosatt proportionalitetsprincipen. Utvecklingen av en sund konkurrens genom vilken gemenskapens mål förverkligas kräver att anbud till pris som inte är knutna till marknadspriserna avvisas.

Förstainstansrättens bedömning

- 125 Vad gäller anklagelsen om åsidosättandet av rättssäkerhetsprincipen kan det fastställas att både rådets resolution, i vilken det i punkt 5 a andra strecksatsen uttalas att den geografiska spridningen av gemenskapens externa försörjningskällor är ett mål för gemenskapen, och handelsavtalet, där det i artikel 14 anges att priserna skall vara knutna till marknadspriserna, vilka utgjorde grunden för det sätt på vilket byrån handlade frågan, har offentliggjorts i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*. Principen om lika tillgång till resurserna är stadfäst i artikel 52.1 i fördraget självt.
- 126 I byråns årsrapport för år 1992 (se den allmänna översikten av försörjningssituationen i gemenskapen) har det dessutom fastställts att importen av naturligt uran från OSS utgjorde omkring 25 procent av gemenskapens nettobehov och att avtal redan hade ingåtts avseende framtida leveranser av mycket betydande kvantiteter från denna källa. Byrån och kommissionen ansåg att leveranserna av material från OSS hade nått en kritisk nivå på grund av att den framtida säkerheten för försörjningen kunde hotas om den tendens som hade iakttagits från år 1990 tilläts fortsätta. I rapporten uttalades att en arbetsgrupp bestående av experter som tillsatts inom ramen för den rådgivande kommittén hade kommit fram till slutsatsen att det utbud av material och tjänster från OSS som fanns på gemenskapsmarknaden inte hade något samband med de produktionskostnader som hade noterats i väst. Enligt rapporten ansåg kommissionen och byrån att korrektivåtgärder var motiverade, varvid de huvudsakligen utgick från ensamrätten att ingå avtal. I rapporten konstaterades också att byråns politiska åtgärd i stort sett hade mottagits positivt.

- 127 Med hänsyn till att det finns lättillgängliga informationskällor som en normalt akt-sam ekonomisk aktör inom detta mycket speciella och väl avgränsade område för-väntas känna till, kan inte någon brist på öppenhet göras gällande.
- 128 Anklagelsen om ett åsidosättande av rättssäkerheten skall följaktligen ogillas.
- 129 Det bör understrykas att det är byrån själv som internt har bundit sig vid ett beräknat riktmärke rörande en "rimlig grad av beroende" och enligt vilket varje ekonomisk aktör som är etablerad i gemenskapen tillåts att täcka högst omkring 25 procent av sitt behov genom material från OSS.
- 130 Det stämmer visserligen att denna högsta gräns för ett rimligt beroende inte som sådan har offentliggjorts. Den omständigheten medför dock inte att beslut 94/285 blir rättsstridigt. Denna tröskel var enbart ett internt bedömningskriterium som byrån tog hänsyn till för att säkerställa att gemenskapsförbrukarna fick lika till-gång till resurserna. Den utgjorde inte en strikt regel på grund av att situationen på den ifrågasvarande marknaden gjorde det nödvändigt att tillämpa ett smidigt tillvä-gagångssätt. Med hänsyn till förhållandena i det förevarande fallet hade sökanden, som redan hade köpt material från OSS i stora kvantiteter, dessutom bort förstå att en ny import för hans vidkommande skulle anses kunna strida mot gemenskapens intressen.
- 131 Vad gäller likabehandlingsprincipen synes sökanden i sitt skriftliga yttrande mena att denna princip har åsidosatts såvida det vid bedömningen av förhållandena inte tas hänsyn till den varierande grad av beroende av kärnmaterial från OSS som företag som är etablerade i olika medlemsstater har. Vid sammanträdet har sökan-den emellertid hävdats att den rättsstridiga diskrimineringen utgörs av att kommis-sionen har brutit i sin skyldighet att vaka över att alla ekonomiska aktörer inger sina avtal om leverans av kärnmaterial till byrån, så att denna kan ingå avtalen.

Beträffande denna senare punkt har kommissionen vid sammanträdet genmält att den inte kände till något fall där avtalet inte skulle ha underställts byrån.

- 132 Det bör även noteras att byrån tillämpar en tröskel för ett rimligt beroende i syfte att säkerställa en lika tillgång till resurserna för företag som är etablerade i gemenskapen. Ett sådant tillvägagångssätt är tillåtet enligt artikel 52.1 i fördraget. Det kan inte krävas att byrån och kommissionen tar hänsyn till de särskilda förhållandena i de olika medlemsstaterna. Dessutom har sökanden inte visat att det skulle föreligga sådana fall där byrån och kommissionen inte skulle motsätta sig ett åsidosättande av artikel 5 a i bestämmelserna.
- 133 Vid detta förhållande kan anklagelsen om att likabehandlingsprincipen har åsidosatts inte vinna bifall.
- 134 Vad slutligen gäller proportionalitetsprincipen har sökanden hävdat att eftersträva resultatet hade kunnat uppnås inom ramen för artikel 65 andra stycket enligt vilken byrån får bestämma leveransernas ursprungsort, om förbrukarna tillförsäkras villkor som är minst lika förmånliga som de angivna i beställningen eller inom ramen för artikel 70 och artikel 72 i fördraget om främjande av projekteringsverksamhet och uppläggande av kommersiella lager och beredskapslager.
- 135 Det bör emellertid noteras att tillämpningen av dessa föreskrifter inte hade kunnat lösa problemet i vilken utsträckning som byrån, med tanke på syftet med försörjningspolitiken, måste hindra import från OSS till priser som inte är knutna till marknadspriserna. Dessutom godkändes avtalet på villkor att materialet inte kom från OSS. Ett sådant villkor är av de skäl som har angetts ovan, särskilt punkt 92-94, inte oproportionerligt.

136 Även anklagelsen om att proportionalitetsprincipen har åsidosatts skall således ogillas.

3. Den tredje grunden under vilken görs gällande att det har skett ett åsidosättande av reglerna om fördelning av behörighet .

Sammanfattning av parternas argumentering

137 Sökanden har gjort gällande att varken byrån eller den rådgivande kommittén är institutioner i den mening som avses i artikel 3.1 i fördraget. Utarbetandet av den gemensamma försörjningspolitiken är enligt sökanden förbehållen gemenskapens politiska institutioner, nämligen kommissionen och rådet. Byrån ansvarar endast för den kommersiella sidan av försörjningen. I synnerhet har den inte någon behörighet att fastställa importkvoter. Eftersom handelsavtalet hör till den primära gemenskapsrätten, kan byrån inte heller från detta härleda någon behörighet att utveckla en försörjningspolitik.

138 Svaranden har uppgett att byrån såsom ett organ enligt fördraget har till uppgift att inom gemenskapens rättsliga ramar företa de åtgärder som är nödvändiga på fördragets grund. Byråns uppgifter är inte begränsade till "kommersiella" frågor. I dess behörighet ingår också att fatta vissa "politiska" beslut av det slag som sökanden har pekat på. Byråns verkställighetsåtgärder och dess rätt att ingå avtal stöds av kommissionen och rådet som i det förevarande fallet inte har utnyttjat de möjligheter som föreligger att göra invändningar. Dessutom är byrån inte verksam inom den "kommersiella" politiken, utan inom försörjningspolitiken inom kärn-

energiområdet där kommissionen är exklusivt behörig såväl internt som beträffande yttre relationer såsom rådet har bekräftat i sin ovan nämnda resolution 1/78 (punkt 14).

- 139 Den rådgivande kommittén inrättades enligt svaranden av rådet i samband med att detta enligt artikel 54 andra stycket fastställde byråns stadga. Den rådgivande kommittén har till uppgift att biträda byrån och ge den råd. Den skall fungera som en förbindelselänk mellan å ena sidan byrån och, å andra sidan, förbrukarna och de berörda sektorerna. I den mån sökanden framför klagomål gentemot den rådgivande kommittén anser svaranden att denne bör vända sig till rådet och inte till byrån eller till kommissionen.

Förstainstansrättens bedömning

- 140 På grundval av den undersökning som har företagits ovan (se särskilt punkt 85-109) kan konstateras att byrån i det förevarande fallet har följt den väg som har stakats ut av rådet och kommissionen samt har handlat inom ramen för det omfattande handlingsutrymme som det förfogar över för att fatta beslut i frågor som rör ekonomisk politik jämte handels- och kärnkraftspolitik (den ovan nämnda domen i de förenade målen ENU mot kommissionen, punkt 67). I den mån sökanden ifrågasätter byråns behörighet kan i alla händelser noteras att beslut 94/285 härrör från kommissionen. Kommissionen har nämligen inom ramen för sin tillsyn av byråns åtgärd — som hänskjutits till kommissionen av sökanden enligt artikel 53 andra stycket i fördraget — bekräftat den bedömning som byrån har gjort. Kommissionen har således godkänt innehållet i försörjningspolitiken och byråns genomförande av denna i enlighet med det förfarande som införts genom fördraget.

- 141 Det finns följaktligen inget stöd för den tredje grunden. Således kan inte heller denna grund godtas.

4. Den fjärde grunden under vilken görs gällande att motiveringskyldigheten har åsidosatts

Sammanfattning av parternas argumentering

142 Sökanden anser att det systematiska förhållandet mellan byråns behörighet och fördraget inte framgår av motiveringen till beslut 94/285 och att inget tyder på att kommissionen har beaktat sökandens rättsliga argumentation. I synnerhet har kommissionen inte redogjort för varför sökanden skulle bli beroende av uran med ursprung i OSS och på vilket sätt som det inköpspris som överenskommit i leveransavtalet inte motsvarade marknadsekonomiska villkor eller var knutet till marknadspriserna.

143 Svaranden menar här att sökanden har missbedömt andan och syftet med hänskjutningsförfarandet. Med hänsyn till de korta frister som står till de berörda parternas förfogande för att hänskjuta en åtgärd till kommissionen och för kommissionen att uttala sig, kan man varken ställa några långtgående krav på motiveringen i hänskjutningsskrivelsen eller i kommissionens beslut. I det förevarande fallet har kommissionens motivering varit tillräcklig. Dessutom har alla relevanta rättsliga argument som sökanden har framfört beaktats då beslutet fattades.

Förstainstansrättens bedömning

144 Förstainstansrätten har redan (se punkt 46 ovan) erinrat om att det av en motivering enligt artikel 190 i fördraget klart och otvetydigt skall framgå hur den gemenskapsinstitution som gett upphov till rättsakten har resonerat, så att de berörda kan få kännedom om skälen för den vidtagna åtgärden för att kunna försvara sina rättigheter och så att gemenskapsdomstolen ges möjlighet att utföra sin prövning och att omfattningen av motiveringskyldigheten skall bedömas i förhållande till sammanhanget.

- 145 Kommissionen har emellertid i sitt beslut förklarat att byrån inte har någon skyldighet att effektuera beställningar, om det möter rättsliga eller faktiska hinder (fjortonde övervägandet i beslut 94/285). Vidare har kommissionen såsom framgår av beslutet godkänt försörjningspolitiken och den generella målsättningen och grunden för en spridning av försörjningskällorna (femtonde och sextonde övervägandet). Därefter har kommissionen åberopat dels artikel 64 i fördraget enligt vilken byrån i förekommande fall skall handla inom ramen för avtal mellan gemenskapen och ett tredje land och dels handelsavtalet, särskilt artikel 14 i detta (tjugoförsta övervägandet). Slutligen har kommissionen förklarat att en ökning av andelen av samtliga leveranser från OSS, som för närvarande utgjorde 20 till 25 procent, knappast vore förenlig med gemenskapens intressen på lång sikt i fråga om försörjning (trettiofjärde övervägandet).
- 146 Med hänsyn till sammanhanget och den omständigheten att motiveringen hade föregåtts dels av skrivelsen av den 20 december 1993, som avses i punkt 6 ovan, och dels av beslutet som utgör föremål för talan i det första målet, måste det anses att de huvudsakliga skälen till vägran att ingå det avtal som sökanden hade ingivit framgår av motiveringen till beslut 94/285 på ett klart och otvetydigt sätt.
- 147 Följaktligen kan inte heller den fjärde grunden godtas.

5. Den femte grunden under vilken görs gällande att det har förekommit maktmissbruk

Sammanfattning av parternas argumentering

- 148 Beträffande den grund under vilken görs gällande att det har förekommit maktmissbruk har sökanden — även inom ramen för sin andra talan — i huvudsak åberopat att byrån och kommissionen inte hade någon befogenhet att företa en skönsmässig bedömning, utan var skyldiga att ingå det avtal som hade underställts dem av sökanden.

Förstainstansrättens bedömning

- 149 Säsom redan har anmärkts ovan (se punkt 53) har begreppet maktmissbruk en bestämd räckvidd inom gemenskapsrätten och avser det fallet att en förvaltningsmyndighet använder sina befogenheter för ett annat ändamål än det som ligger till grund för dessa. Det är i detta hänseende fast rättspraxis att ett beslut är ett uttryck för maktmissbruk endast om det på grundval av objektiva, relevanta och överensstämmande indicier framgår att beslutet har fattats för att uppnå andra syften än de angivna.
- 150 Sökanden har inte visat att byrån och kommissionen har strävat mot något annat mål än att genomföra Euratoms försörjningspolitik.
- 151 Av detta skäl kan inte heller den femte grunden godtas.
- 152 Därav följer att yrkandet om ogiltigförklaring skall ogillas i sin helhet.

Ersättningsyrkandet

- 153 Sökanden har yrkat att kommissionen enligt artikel 188 andra stycket i fördraget skall utge ersättning för den skada som sökanden har lidit dels på grund av den omständigheten att byrån inte ingick det leveransavtal i det skick som det ingivits dit, utan har försett det med ett ytterligare villkor och dels på grund av att kommissionen inte har uppfyllt sina skyldigheter enligt fördraget.

- 154 Samtidigt som kommissionen har utvecklat sin talan i sak har den hävdats att ersättningsyrkandet inte kan prövas då det skulle ha riktats mot byrån och inte mot kommissionen. Svaranden anser att byrån inte är befriad från ansvar för sina åtgärder endast på grund av den omständigheten att dessa kan hänskjutas till kommissionen för rättslig överprövning.
- 155 Det bör erinras om att det enligt artikel 188 andra stycket i Euratomfördraget krävs att ett flertal villkor uppfylls samtidigt för att gemenskapen skall bli utomobligatoriskt ansvarig, nämligen att det handlande som läggs gemenskapens institutioner till last är olagligt, att den påstådda skadan verkligen har uppkommit, och att det finns ett orsakssamband mellan handlandet och den påstådda skadan (den ovan nämnda domen i de förenade målen ENU mot kommissionen, punkt 90, och domstolens dom av den 27 mars 1990 i mål C-308/87, Grifoni mot kommissionen, Rec. 1990, s. I-1203, punkt 6).
- 156 I det förevarande fallet innehåller byråns ifrågasatta handlande och kommissionens vägran att bifalla de yrkanden som sökanden hade framställt vid kommissionen — såsom redan har avgjorts ovan — inte några som helst oegentligheter. Yrkandet om ersättning skall följaktligen lämnas utan avseende utan att det är nödvändigt att avgöra frågan om det kan tas upp till prövning.

Rättegångskostnader

- 157 Enligt artikel 87.2 i rättegångsreglerna skall tappande part ersätta vinnande parts rättegångskostnader, om detta har yrkats. Eftersom sökanden har tappat målet och kommissionen har yrkat att denne skall ersätta rättegångskostnaderna, skall sökanden förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna.

På dessa grunder beslutar

FÖRSTAINSTANSRÄTTEN
(första avdelningen i utökad sammansättning)

följande dom:

- 1) **Talan ogillas.**
- 2) **Sökanden skall ersätta rättegångskostnaderna.**

Saggio

Bellamy

Kalogeropoulos

Tiili

Moura Ramos

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 25 februari 1997.

H. Jung

A. Saggio

Justitiesekreterare

Ordförande